

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
Київська державна академія декоративно-прикладного мистецтва і дизайну
імені Михайла Бойчука

Факультет декоративно-прикладного мистецтва
Кафедра мистецтвознавства та мистецької освіти

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної
діяльності

І.В. Петрова

(підпис) (ініціали, прізвище)

«29» серпня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОК 21. Протоісторія українського та світового мистецтва

рівень вищої освіти «Бакалавр» (освітній рівень перший)

галузь знань 02 «Культура і мистецтво»

спеціальність 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація

освітня програма «Мистецтвознавство»

тип дисципліни обов'язкова

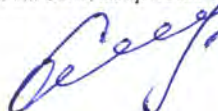
мова викладання українська

ПОГОДЖЕНО

Керівник групи забезпечення освітньо-
професійної програми (для акредитованих ОПП та
акредитованих спеціальностей)

АБО

Керівник проектної групи (для ліцензованих
ОПП та ОПП, набір на які здійснюється вперше)

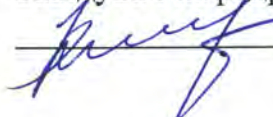
 Сосік О.Д.

РЕКОМЕНДОВАНО

Протокол засідання кафедри
мистецтвознавства і мистецької освіти
(назва кафедри)

27.08.2024 № 1

Завідувач кафедри

 Гончар К.Р.

Робоча програма навчальної дисципліни «Протоісторія українського та світового мистецтва» для здобувачів вищої освіти за першим освітнім ступенем (освітньо-кваліфікаційним рівнем «Бакалавр») за спеціальністю 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація». –КДАДПМД ім. М. Бойчука. – 2024 – 18 с.

Розробник: Босий Олександр Георгійович, кандидат історичних наук, доцент кафедри мистецтвознавства та мистецької освіти КДАДПМД ім. М. Бойчука
Робочу програму перевірено

Декан факультету

(підпис)

А.В.Дяченко

(ініціали, прізвище)

« 28» серпня 2024 року

Робоча програма розглянута та схвалена на засіданні науково-методичної ради факультету _____ декоративно-прикладного мистецтва _____
(назва факультету)

Протокол засідання НМР факультету «28» серпня 2024 року № 1

Голова НМР факультету

(підпис)

Р.І. Петрук

(ініціали, прізвище)

©Босий О.Г., 2024 рік

© КДАДПМД ім. М. Бойчука, 2024 рік

1 Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки	Обов’язкова	
Електронна адреса: https://kdidpamid.edu.ua/academy/robochi-programy-navchalnyh-dysczyplin-ta-inshi-navchalno-metodychni-materialy-kafedry-mystecztvoznastva-i-mysteczkoj-osvity/	Спеціальність В4 Образотворче мистецтво та реставрація ОПП «Мистецтвознавство» (назва)	Рік підготовки:	
		1-й	_____ -й
Семестр			
Загальна кількість годин – 120		1-й семестр	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 4	Освітній рівень: Освітній ступінь (освітньо-кваліфікаційний рівень): «Бакалавр» (освітній рівень перший)	Лекції 30	
		30	
		Практичні, семінарські	
		30	
		Самостійна робота	
		60	
		Вид контролю: Поточний, підсумковий	
		Форма контролю: екзамен	

2. Мета вивчення навчальної дисципліни

На основі знань зі сфери історії та теорії культури ознайомити студентів з історією мистецтва Стародавнього Світу та його видами. сформувати у студентів цілісне уявлення про мистецькі витoki світової культури і навчити їх аналізувати пам'ятки і мистецтва та розуміти їх культурні контексти.

Метою вивчення навчальної дисципліни «Протоісторія українського та світового мистецтва» є формування у студентів відповідно до освітньо-професійної програми таких компетентностей:

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 2. Здатність зберігати і примножувати культурномистецькі, екологічні, моральні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)

СК 9. Здатність використовувати професійні знання у практичній та мистецтвознавчій діяльності.

Програмні результати навчання, для формування яких використовується навчальна дисципліна:

ПРН 9. Застосовувати знання з історії мистецтв у професійній діяльності, впроваджувати український та зарубіжний мистецький досвід.

ПРН 14. Тракувати формотворчі засоби образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації як відображення історичних, соціокультурних, економічних і технологічних етапів розвитку суспільства, комплексно визначати їхню функціональну та естетичну специфіку у комунікативному просторі.

ПРН 16. Розуміти вагому роль українських етномистецьких традицій у стильових рішеннях творів образотворчого, декоративного та сучасного візуального мистецтва.

3. Передумови вивчення дисципліни

№ з/п	Навчальні дисципліни, вивчені раніше
1.	Історія світового мистецтва
2.	Всесвітня історія
3.	Живопис, рисунок

4.Очікувані результати навчання

Внаслідок вивчення навчальної дисципліни студент повинен бути здатним продемонструвати такі результати навчання:

Знати:

- особливості культурних епох, їх духовні цінності та пріоритети;
- основні наукові концепції виникнення мистецтва;
- види мистецтва, жанрову і стильову приналежність творів мистецтва;
- жанри та стилі образотворчого мистецтва;
- особливості мистецтва та архітектури різних історичних епох та культур;
- як збирати і аналізувати різні джерела інформації, як опрацьовувати літературу;
- розуміти засади світобачення різних культурно-історичної епох;
- та культур,;
- критерії аналізу окремих творів мистецтва та мистецтва певних епох загалом;
- володіти методами мистецтвознавчого аналізу (стилістичного та семіотичного) творів образотворчого мистецтва для встановлення культурних змістів, що стоять за формальними складовими художніх форм;
- застосовувати теоретичні знання з дисципліни у розв'язанні практичних завдань.

5.Програма навчальної дисципліни

5.1. Тематичний план навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		лекції	практичні	семінарс.	сам. роб.		лекції	практичні	інд. роб.	сам. роб.
1	2	3	4	6	7	8	9	10	12	13
Змістовий модуль 1. Первісне мистецтво Європи.										
Тема 1. Теоретико-методологічні засади курсу «Протоісторія українського та світового мистецтва»	2	2								
Тема 2. Палеолітичні стоянки в Україні: Королевська, Мізинська, Пушкарі, Кирилівська, Листопадово IV.	18	4		4	10					
Тема 3. Мистецтво неоліту.	20	4		6	10					

Петрогліфи і письмена святилища Кам'яна Могила.										
Тема 4. Мистецтво енеоліту. Трипілля - культура мальованої кераміки.	22	6		6	10					
Разом за змістовим модулем 1	62	16		16	30					
Змістовий модуль 2. Мистецтво Причорномор'я										
Тема 5. Скотарсько-землеробські курганні культури епохи бронзи і заліза. Кімерійці.	18	4		4	10					
Тема 6. Культура і мистецтво Скіфії. Сармати.	22	6		6	10					
Тема 7. Грецька колонізація і синтез культур в епоху «великого переселення народів».	18	4		4	10					
Разом за змістовим модулем 2	58	14		14	30					
Усього годин	120	30		30	60					
Вид контролю: Екзамен										

5.2. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми, її анотація	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
Змістовий модуль 1. Первісне мистецтво Європи.			
1	Тема 1. Теоретико-методологічні засади курсу «Протоісторія українського та світового мистецтва» Література: [11,15-65], [4, 5-29]	2	
2.	Тема 2. Палеолітичні стоянки в Україні: Королевська, Мізинська, Пушкарі, Кирилівська, Листопадово IV. <u>Мізинська стоянка первісних мисливців.</u> Орнаментовані зигзагами і меандрами браслети, жіночі фігурки і пташки. з бивнів мамонта. Набір музичних інструментів. Зразки музики палеоліту на первісних інструментах (аудіо). Конструкція жител з розмальованими черепами мамонта. Малюнок добування вогню на черепі мамонта. [13. 8-108] , [11, 80-88].	4	
3	Тема 3. Мистецтво неоліту. Петрогліфи і письмена святилища Кам'яна Могила. Орнаментований посуд Буго-Дністровської культури.	4	

	Кам'яна Могила має 54 гроти – з гравійованими зображеннями людей, тварин, та абстрактними знаками і орнаментальними мотивами, які залишили різні племена протягом кількох тисячоліть. Міфологічно-ритуальні сюжети представлені сценами полювання, жертвоприношення, обрядом першої борозни і вигоном худоби на пашу, богинею і двома зміями. Кам'яні Ворота – необхідний елемент моделювання ритуалів з пронизу- вальною символікою на шляху до вівтаря для спілкування з богами. Посуд степових племен які проживали поруч - прикрашають змієподібні орнаменти. [11, 89-90], [13, 88-90]		
4	Тема 4. Мистецтво енеоліту. Трипілья - культура мальованої кераміки. <u>Культура мальованої кераміки – (трипільський феномен)</u> Культура Вінча - материнська для наступної Кукутені-Трипілья. Мистецтво гончарства у трипільців. Ритуальна і столова кераміка. Біноклеподібні посудини. Особливості символічної мови розпису посуду. Символи і знаки. Міфологічної мотиви в розписах на кераміці і в дрібній пластиці -жінка і змій, жінка і бик. Жіночі фігурки як відображення культу Великої Богині-Матері. Світогляд і картина Світу. Житла і Храми. Планування поселень.. [2], [3], [13, 160-201]	6	
Змістовий модуль 2.			
5	Тема 5. Скотарсько-землеробські курганні культури епохи бронзи і заліза. Кімерійці. <u>Ямна, зрубна, катакомбна культури.</u> Ямники, зрубники, катакомбники - назви племен походять від різних способів поховань в курганах. Племена вели кочовий (міліарний) спосіб життя в боротьбі за нові пасовиська спрощена. Тому їхня кераміка досить примітивна і прикрашена простими ритованими орнаментами, в яких задовані їх уявлення про людський і потойбічний світ. Кімерійці – прийшлий народ вперше зафіксований у писемних джерелах [11. 131-162], [13, 227-331]	4	
6	Тема 6 . Культура і мистецтво Скіфії. Сармати. Міфи походження скіфів. Світогляд і пантеон богів. Звичай і обряди – суворо уникали чужоземних запозичень. Особливості обряду поховання і виготовлення прикрас для небіжчиків. <u>Декоративно-ужиткове мистецтво: зброя, прикраси.</u> Скіфський звіриний стиль в мистецтві. Золота пектораль. Скарб Литої Могили. Прикрашали одяг золотими бляшками. Перемогли навалу персидського війська царя	6	

	Дарія. Але були розбиті навалою кочовиків сарматів і частково розчинилися у місцевому населенні. Важка кіннота сарматів мала бронзові шоломи, довгі списи і мечі. Виготовляли вишукані прикраси з тамгоподібними знаками. [11, 163-197], [9], [13, 332-452].		
7	Тема 7. Грецька колонізація і синтез культур в епоху «великого переселення народів». <u>Антський союз. Ранні слов'яни: світогляд і релігія. Грецькі міста-колонії Причорномор'я.</u> Ольвія, Тіра, Пантікапей. Архітектура. Скульптура Ремесла. Монети. Міфи про аргонавтів, Медею, Аполлона. Боспорське царство. Фрески. Родові символи і писемні знаки на стелах. Нашестя готів а потім гунів значною мірою зруйнувало життєвий уклад ранніх слов'ян. В цей час в похованнях слов'янських племен помітний синтез мистецтва. Це поява фібул, прикрас із західної Європи та експортного римського посуду. Загалом скіфи, сармати, греки, готи гуни та ін. народи залишили сліди свого культурного спадку і в сучасній культурі та мистецтві. Проте на сьогодні залишається вкраденою росіянами значна частина археологічної та історичної спадщини України. [13, 454- 592]	4	
	Усього за семестр	30	

5.4. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
Змістовий модуль 1.			
1	Тема 2. Палеолітичні стоянки в Україні: Королевська, Мізинська, Пушкарі, Кирилівська, Листопадово IV. Перегляд і обговорення відеоролика на Ютуб каналі про археологічні пам’ятки і розкопки на Україні. [13. 8-108] , [11, 80-84],	4	
2	Тема 3. Мистецтво неоліту. Петрогліфи і письмена святилища Кам'яна Могила. <u>Орнаментований посуд Буго-Дністровської культури.</u> Аналіз наборів символів і знаків виявлених на святилищі Кам'яна Могила. Виявлення актуальних ритуальних мотивів. [11]	6	
3	Тема 4. Мистецтво енеоліту. Трипілля - культура мальованої кераміки.	6	

	Перегляд альбомів каталогів по трипільній орнаментиці. Виявлення елементів трипільської міфологічної моделі Світу на розписах кераміки. [2], [3], [13, 160-201]		
Змістовий модуль 2.			
.4	Тема 5. Скотарсько-землеробські курганні культури епохи бронзи і заліза. Кімерійці. Знайомство з фотоальбомом–каталогом кераміки кіммерійців випущеним українським археологом Григор'євою. Для студентів поставлено завдання спробувати виявити на поховальному посуді певних стандартних схем знаків, які вкажуть на існування певних світоглядних уявлень носіїв тої культури.	4	
5	Тема 6. Культура і мистецтво Скіфії. Сармати. Перегляд відеофільму створеного за мотивами розкопок Б. Мозолевського «Голоси скіфських курганів». Одяг і декорації спектаклю – це дипломні роботи студентів –художників створені за зразками скіфського мистецтва. Також варто дати оцінку на суперечливу світоглядну традицію скіфських заручених дівчат «іти за світи за своїм милим» який загинув у бою і без не не потрапить в рай.. [11, 163-197], [9]	6	
6	Тема 7. Грецька колонізація і синтез культур і епоху «великого переселення народів». <u>Ранні слов'яни. Грецькі міста-колонії Причорномор'я.</u> Культурний спадок прийшлих народів у спадщині українців.. Кераміка і прикраси черняхівської культури з поховань. [13, 454- 592]	4	
Усього годин за семестр		30	

5.5. Самостійна робота

№ з/п	Найменування робіт (теми)	Кількість годин		Вид контролю
		ДФН	ЗФН	
1	Тема 2. Палеолітичні стоянки в Україні: Королевська, Мізинська, Пушкарі, Кирилівська, Листопадово IV. Скласти словник археологічних культур які існували на теренах України від епохи палеоліту.	10		поточний
2	Тема 3. Мистецтво неоліту. Петрогліфи і письмена святилища Кам'яна Могила.	10		поточний

	Створити і візуалізувати на папері шкалу-інфографіку археологічних культур які існували на теренах України з найдавніших часів.[11. 89-90]			
3	Тема 4. Мистецтво енеоліту. Трипілья - культура мальованої кераміки. Опрацювати в бібліотеці літературу за тематикою «мистецтво трипільців». і зробити доповідь по зуму. [2], [3], [13, 160-201]	10		поточний
4	Тема 5. Скотарсько-землеробські курганні культури епохи бронзи і заліза. Кімерійці. Знайти в інтернеті історичні матеріали про «народ моря», який воював з фараоном Рамсесом Великим,, одне з племен якого може бути представником сабатинівської культури (Україна) або близьким до кіммерійців)	10		поточний
5	Тема 6. Культура і мистецтво Скіфії. Сармати. Прочитати у книзі «Мельпомена» Геродота про скіфо-персидську війну, і звернути увагу на символічні предмети які предали скіфи персидському царю дарію. Пояснити їх символіку. [11, 163-197], [9], [11, 163-197], [9]	10		поточний
6	Тема 7. Грецька колонізація і синтез культур і епоху «великого переселення народів». Знайти в інформаційному просторі матеріали про вкрадені і вивезені росіянами з України дорогоцінні музейні експонати [13, 454- 592]	10		поточний
Усього годин за семестр		60		екзамен

6.Засоби діагностики результатів навчання та методи їх демонстрування

Під час викладання курсу використовуються наступні методи навчання:

1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

За джерелом інформації:

- Словесні: лекція (традиційна, проблемна) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій, пояснення, розповідь, бесіда.

- Наочні: ілюстрація, демонстрація, презентація.

За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, репродуктивно-варіативні, пошукові, творчі, проблемно-пошукові, інтегративні.

За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з ілюстративним матеріалом.

2. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

- Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).
- Добір додаткового теоретичного та ілюстративного матеріалу.

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи діагностики:

методи усного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда.

методи письмового контролю: модульне письмове тестування; підсумкове письмове тестування; реферативно-дослідницька курсова робота.

Методи творчо-пошукового контролю: творчо-пошукове тестування; аналіз варіативності пошукових ескізів; аналіз образно-емоційної складової проектної графіки.

методи самоконтролю: уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

7. Форми поточного та підсумкового контролю

Форми контролю	Максимальна кількість балів	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Усна доповідь, доповнення (робота в аудиторії)	7 x 4 балів = 28 балів	
Перевірка виконання практичних завдань, тестових завдань	7 x 4 балів = 28 балів	
Есе	4 бали	
Конспектування наукових і навчальних джерел	5 балів	
Контрольна робота	2 x 10 балів = 20 балів	
Представлення результатів науково-дослідних робіт на студентських конкурсах, конференціях, олімпіадах у вигляді доповідей та презентацій	бонусні бали (до 15 балів)	
Всього	100	

8. Критерії оцінювання результатів навчання

Критерії оцінювання есе (з максимальною кількістю балів за відмінне виконання – 4 бали):

- дотримання технічних вимог до оформлення – 0,5 бали;
- дотримання структури есе (вступ, основна частина з аргументацією та авторські висновки) – 0,5 бали;
- розкриття теми, креатив, авторський погляд, творчий підхід – 1 бал;
- аргументованість викладу матеріалу (використання думки експертів, використання реальних кейсів, статистичних матеріалів тощо - з посиланням на джерело) – 2 бали.

Конспектування наукових і навчальних джерел (5 бали)

- наявність паспортних даних книги, статті (бібліографічного опису), а також назв параграфів, номерів сторінок (за наявності) – 1 бал;
 - наявність самостійно сформульованих проблем і дискусійних питань, що присутні в конспектованій роботі – 1 бал;
 - наявність авторських прикладів, доказів і пояснень певних проблем у вигляді цитат або стислого переказу – 2 бали;
 - наявність власної думки стосовно аналізованої у конспекті проблеми – 1 бал.

Презентація науково-дослідних робіт на студентських конкурсах, конференціях, олімпіадах (15 балів)

Критерії оцінювання презентації	0-5 балів	6-11 балів	12-15 балів
Відповідність матеріалу тематиці проекту	Містить близький за тематикою матеріал але не несе важливої інформативної функції	Загалом відповідає тематиці проекту і є досить інформативним	Точно відповідає тематиці, містить дуже важливу інформацію
Структурованість інформації	Важко вловити структуру подання інформації	Прослідковується певна структура в розміщенні інформації	Має чітку, логічно вибудовану структуру
Використання графіків, таблиць, діаграм	Графіки, таблиці і діаграми відсутні	Графіки, таблиці і діаграми представлені в роботі, але суттєво не доповнюють змісту	Графіки, таблиці і діаграми відповідають змісту та розкривають його сутність
Наявність посилань на використані інформаційні джерела	Немає посилань на використані джерела	Не повністю представлені інформаційні джерела або не всі правильно оформлені	Оформлення посилань на інформаційні джерела цілком правильні, вичерпні

«Читаємість» тексту, наочність.	Естетичний вигляд незадовільний (відсутня чітка структура розміщення інформації, недоречна графіка оформлення)	Естетичний вигляд дещо псує недостатньо чітка структура розміщення інформації, не зовсім доречна графіка оформлення	Чітка побудова сторінок. Розмір тексту легко сприймається
Відповідність дизайну змісту роботи, єдність стилю в оформленні різних частин презентації	Дизайн зовсім не відповідає тематиці проєкту, а інколи навіть іде всупереч загальному змісту	Дизайн не суперечить загальному змісту проєкту	Гармонійне поєднання дизайнерських знахідок з ідеєю проєкту
Уміння і навички використовувати комп'ютерні технології (Використання спецефектів, анімацій, звуків, графіки)	Низький (початковий) рівень використання різноманітних можливостей комп'ютерних технологій	Робота дає висновок про середній рівень умінь і навичок використання комп'ютерних технологій учнями	Робота є прикладом високого рівня володіння комп'ютерними технологіями.

Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Форма проведення семестрового контролю – екзамен.

Суми балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
					екзамен	залік
90 -100	A	відмінно	Здобувач вищої освіти володіє системними професійними знаннями в повному обсязі. Вміє створювати проєктні завдання на основі фундаментальних знань, технічних навиків з попередньо створеного матеріалу, а також власного індивідуального світосприйняття і самовираження. Самостійно в повному обсязі виконує навчально-практичне або контрольне завдання. Результат виконаної роботи повністю відповідає діючим якісним показникам або може бути кращий від них	Високий (творчий)	відмінно	зараховано
82-89	B	Дуже добре	Здобувач вищої освіти володіє професійними знаннями в повному обсязі та самостійно, правильно, впевнено виконує всі прийоми, техніки, необхідні для виконання даної роботи в межах навчальної програми. Самостійно в повному обсязі виконує навчально-практичне або контрольне завдання, відповідно до вимог, які передбачено навчальною програмою. Вміє самостійно	Достатній (конструктивно-варіативний)	добре	зараховано

			розробляти окремі її види та обирати оптимальний варіант виконання завдання. У процесі роботи припускається незначних неточностей, які самостійно виявляє і виправляє. Результат виконаної роботи повністю відповідає діючим якісним показникам.			
74 -81	C	добре	Здобувач вищої освіти володіє професійними знаннями в повному обсязі та самостійно, правильно, виконує всі прийоми, технічні операції, необхідні для виконання даної роботи в межах навчальної програми. Самостійно в повному обсязі виконує завдання відповідно до вимог, які передбачено навчальною програмою. Вміє розробляти окремі її види. В процесі роботи може припускатись окремих неточностей, які самостійно виправляє. Результат виконаної роботи в цілому відповідає діючим якісним показникам		добре	зараховано
64-73	D	задовільно	Здобувач вищої освіти володіє основними професійними знаннями та правильно виконує переважну більшість прийомів і технічних операцій, необхідних для даної роботи. Самостійно і в цілому правильно планує та виконує навчально-практичне або контрольне завдання за типовим алгоритмом (послідовність дій). При виконанні роботи припускається несуттєвих помилок, які виправляє. Результат роботи відповідає якісним показникам.	Середній (репродуктивний)	задовільно	зараховано
60-63	E	задовільно	Здобувач вищої освіти з розумінням відтворює основні професійні знання та правильно виконує основні прийоми і технічні операції, необхідні для даної роботи. Виконує навчально-практичне завдання. Достатньо усвідомлено користується навчальною документацією. Потребує консультації викладача. При виконанні роботи припускається несуттєвих помилок і неточностей, які частково може виправити. Результат роботи в цілому відповідає якісним показникам.			
35 -59	FX	незадовільно з можливістю повторного	Здобувач вищої освіти без достатнього розуміння відтворює компоненти професійних знань та недостатньо усвідомлено виконує основні прийоми і технічні операції. З частковою допомогою викладача виконує навчально-практичне або	Низький (рецептивний)	незадовільно	незараховано

		складання	контрольне завдання. При виконанні роботи припускається помилок, які самостійно виправити не може. Результат виконаної роботи не відповідає якісним показникам.			
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Здобувач вищої освіти з допомогою викладача відтворює на рівні розпізнання окремі компоненти професійних знань та виконує окремі елементи навчально-практичного або контрольного завдання. При виконанні роботи припускається суттєвих помилок. Результат виконаної роботи не відповідає якісним показникам	Низький (рецептивний-продуктивний)	незадовільно	незараховано

8.1. Розподіл балів, які отримують студенти 1 семестр (форма контролю - залік)

Розподіл балів за 100-бальною шкалою	
Поточний контроль (ПК)	
Форми поточного контролю змістових модулів	Максимальні бали за виконані завдання
<i>Змістовий модуль 1</i>	
Тема 2. Палеолітичні стоянки в Україні: Королевська, Мізинська, Пушкарі, Кирилівська, Листопадово IV.	10
Тема 3. Мистецтво неоліту. Петрогліфи і писемна святилища Кам'яна Могила.	20
Тема 4. Мистецтво енеоліту. Трипілья - культура мальованої кераміки.	20
Тема 5. Скотарсько-землеробські курганні культури епохи бронзи і заліза. Кімерійці.	15
Тема 6. Культура і мистецтво Скіфії. Сармати.	20
Тема 7. Грецька колонізація і синтез культур і епоху «великого переселення народів».	15
Разом за дисципліну	100

8.2 Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		

64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

Робоча програма навчальної дисципліни ОК 21. «Протоісторія українського та світового мистецтва»

для здобувачів вищої освіти за першим освітнім ступенем (освітньо-кваліфікаційним рівнем «Бакалавр») за спеціальністю ОК 27. Мистецтвознавство 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація», ОПП «Мистецтво мультимедіа». КДАДПМД ім. М. Бойчука. 2025.

1. Слайди, презентації Проектор. Демонстраційний дидактичний матеріал

10 Рекомендовані джерела інформації

10.1 Основна література

1. Бідзіля В.О. Скарби скіфських курганів. К.: Мистецтво, 1971.
2. Бурдо Н. Сакральний світ трипільської цивілізації. К., Наш час., 2008. – 296 с.
3. Відейко М.Ю. Трипільська цивілізація. К.: Наш час, 2008.
4. Грушевський Ілюстрована історія України. Київ, Наукова думка. 1992.-544с.
5. Жуков С., Тахтаулова М. Україна. Від первісних часів до сьогодення. Ранок., 2024
6. Залізник Л.Л. Первісна історія України. К.: Вища школа, 2004.
7. Історія української культури: У 55ти т. – Історія культури давнього населення України. – т.1. – НАН України. – Патон Б.Є. (гол. ред.). – К.: Наукова думка, 2001.
8. Лекції з історії світової та вітчизняної культури: Навч. вид./ За ред. А.В. Яртіся , В.М. Шендрика, С.О. Черепанової. – Львів: Світ, 1994.
9. Мозолівський скіфський степ. Київ. 2005.- 190с.
10. Мурзін В.Ю. Скіфський світогляд. К.: Наукова думка, 2004
11. Наливайко С. Етнічна історія Давньої України. К., Євшан-зілля.,2007.- 624с Цеунов І, Качур Г. Навігатор з історії України. Первісність. К., 2025.– 144 с.
12. Огієнко І. Українська культура: коротка історія культурного життя українського народу. – Київ: Абрис, 1991. – 272 с.

13. Толстоухов А. Зубанов В. Україна – хронологія розвитку. З давніх часів до пізньої античності. 2008.- 703 с.
14. Чмихов М. Від яйця-райця – до ідеї Спасителя. Київ, «Либідь» 2001- 432с.
15. Босий. О.Г. Міф. Символ. Орнамент. Вінниця. 2011. – 120 с.

10.2 Допоміжна література

16. Дем'ян Г. Народні оповідання про історичні події. К.: ІМФЕ, 2011.
17. Діброва В.К. Етнічні міфології: міфологічні моделі світу. К.: ІМФЕ, 2015.
18. Історія української культури: у 5 т. Т. 1. Історія культури давнього населення України. К.: Наукова думка, 2001.
19. Кухарчук Ю. Знахідкам – мільйон років. Наука і суспільство: щомісячний науково-популярний і літературно-художній ілюстрований журнал. 1991 Ситник О., Деякі аспекти походження первісного мистецтва у світлі нових фактів, „Народознавчі зошити” (двомісячник), 1966
20. Станко В. Н, Гладких М. І., Сегеда С. П., Історія первісного суспільства, Київ 1999
21. Толочко П.П. Україна крізь віки: Київська Русь. К.: Альтернатива, 1998.
22. Теорія та історія світової і вітчизняної культури: Під ред. Н.Я. Горбач, С.Д. Гелей та ін. – Львів: Каменярь, 1992. – 165,
23. Українська культура: Лекції за ред. Дм. Антоновича. – К.: Либідь, 1993.
24. Українська та зарубіжна культура: Навч. посібник / За ред. М.М. Заковича. – К.: ТТво “Знання”, КОО, 2009.– 589 с.
25. Цеунов І, Качур Г. Навігатор з історії України. Первісність. К. Портал. 2025. – 144

10.3 Інформаційні ресурси

1. Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського НАН України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.etnolog.org.ua> – Назва з екрану.
2. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua>. – Назва з екрану
3. Національна парламентська бібліотека України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.nplu.kiev.ua>. – Назва з екрану.

Л И С Т
узгодження робочої навчальної програми
з дисципліни «Протоісторія українського та світового мистецтва»

(назва

навчальної дисципліни)

складеної відповідно до освітньо-професійної програми
підготовки бакалаврів за напрямом/спеціальністю «Мистецтвознавство»
розробленої

Босим Олександром Георгійовичом, кандидатом історичних наук, доцентом
кафедри мистецтвознавства та мистецької освіти КДАДПМД ім. М. Бойчука

(вказати посади, наукові ступені та/або вчені (почесні) звання авторів, їхні ПІБ)

	Прізвище, ім'я, по батькові завідувача	Підпис	Дата та № протоколу засідання кафедри
Кафедра, за якою закріплена дисципліна – _ мистецтвознавства та мистецької освіти _ (назва кафедри)			
Випускова кафедра – _____ (назва кафедри)			

Зміни та доповнення до робочої програми навчальної дисципліни

Наприклад, внесено зміни до переліку основної літератури
Наприклад, змінено кількість годин на практичні заняття

№ з/п	Зміст внесених змін (доповнень)	Дата та номер протоколу засідання кафедри	Примітки
1	Внесено зміни до переліку основної літератури		
2	Змінено кількість годин на практичні заняття		